

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobce: **S. Y.**, zastoupeného Mgr. Anetou Bendovou, akvokátkou, se sídlem U Soudu 388, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. listopadu 2014, č. j. OAM-194/LE-BE02-P06-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. října 2015, č. j. 29 Az 51/2014 – 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Anetě Bendové, akvokátce, se sídlem U Soudu 388, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), ze dne 24. listopadu 2014, č. j. OAM-194/LE-BE02-P06-2014, nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení §12, §13, §14, §14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Krajský soud žalobu v návěti uvedeným rozsudkem zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti podotýká, že se soud, stejně jako žalovaný správní orgán, dopustil nedostatečných skutkových zjištění, když vycházel z nikoliv aktuálních zpráv mezinárodních institucí o stavu lidských práv na Ukrajině z důvodu mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Závěry žalovaného soud toliko nekriticky převzal. Podle stěžovatele v daném konfliktu dochází k porušování norem mezinárodního humanitárního práva a válečným zločinům, které spatřuje v použití kazetové munice a neřízených střel vládním vojskem, s tím, že má právo

odmítnout výkon vojenské služby, v rámci níž by sám byl nucen porušovat normy mezinárodního práva. Za takové situace ovšem by odmítnutí výkonu vojenské služby v jeho případě, s ohledem na jeho někdejší příslušnost k sovětské armádě a profesionální vojenskou odbornost v letectví, vyvolalo jeho pronásledování ze strany státních orgánů. Podle stěžovatele se soud nezabýval tím, jak je na Ukrajině nakládáno s bývalými příslušníky sovětské armády, kteří tvoří specifickou sociální skupinu. Podle něj soud dospěl k nesprávnému a nepodloženému závěru, že již nepodléhá povolání k vojenské službě. Pokud jde o humanitární azyl, krajský soud podle stěžovatele nezohlednil řádně jeho zdravotní stav. Pokud jde o doplňkovou ochranu, konstatoval, že mu hrozí vážná újma spočívající v tom, že by byl jako bývalý profesionální voják, jenž je podle prezidentských dekretů povolán k výkonu vojenské služby, považován za dezertéra. Výkon vojenské služby by jej ohrozil na životě a zdraví. Soud nedostatečně posoudil možnosti využití vnitřní ochrany žalobcem v zemi původu. Stěžovatel žádá, aby napadené rozhodnutí soudu bylo zrušeno a věc vrácena k novému rozhodnutí žalovanému.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel v kasační stížnosti opětovně uvádí pouze důvody již namítané a vyvrácené, a to za účelem legalizace svého pobytu v ČR. Hodnocení skutečností a skutkového děje dané azylové historie je podle něj dostatečné a kontinuálně judikováno, a namítá proto neoprávněnost podané kasační stížnosti. Považuje napadený rozsudek krajského soudu za správný a plně se ztotožňuje s jeho odůvodněním. Navrhuje, s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. února 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27, aby byla kasační stížnost zamítnuta, nebude-li odmítnuta pro nepřijatelnost.

[5] Obdržené vyjádření žalovaného zaslal Nejvyšší správní soud žalobci na vědomí.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyla splněna podmínka přijatelnosti kasační stížnosti, tedy její přesah vlastních zájmů stěžovatele, a proto ji svým rozhodnutím odmítl. Ač by takové usnesení nemuselo podle § 104a odst. 3 s. ř. s. vůbec obsahovat odůvodnění, Nejvyšší správní soud přesto stručně odůvodnění připojuje.

[7] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ představuje neurčitý právní pojem, kterým je v ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 2) vykládán tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejedikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti spatřoval v nejobecnější rovině právě v důvodu vymezeném pod bodem 4, namítal konkrétně kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, a že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to ovlivnilo zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu by měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Ze soudního spisu je však zřejmé, že krajský soud provedl v řízení řádné dokazování, a i z odůvodnění jeho rozsudku je patrné, z jakých důkazních prostředků při svém rozhodování vycházel. Pokud jde o námitku neaktuálnosti podkladů a zpráv o situaci na Ukrajině, lze konstatovat, že v žalobě stěžovatel nic takového konkrétně netvrdil (omezil se jen na povšechné tvrzení, že žalovaný řádně nezohlednil všechny relevantní skutečnosti); přitom z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že vycházel z celé řady informací datovaných rokem

pokračování

2014, tudíž z hlediska rozhodování žalovaného velmi aktuálních. Žádná konkrétní námitka co do neúplnosti nebo neaktuálnosti podkladů pak nezazněla ze strany stěžovatele ani v průběhu soudního řízení a jednání 19. října 2015.

[9] Nejvyšší správní soud nemohl dát stěžovateli za pravdu ani v tom, že by krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru, a tím naplnil důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozhodnutí krajského soudu je zcela v souladu s právní úpravou i s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Pouhý nesouhlas s aktuální vnitropolitickou situací na Ukrajině a obavy z reakce státních orgánů v zemi původu ještě nenaplnují podmínky § 12 písm. a) a b), ani § 14a zákona o azylu, neboť ze všeobecného kontextu situace v zemi původu žadatele nevyplývá, že by osobní situace žadatele byla horší, než většiny ostatních osob. Nejvyšší správní soud se bezpečnostní situací na Ukrajině zabýval již v nedávné minulosti ve svých usneseních ze dne 15. ledna 2015 č. j. 7 Azs 265/2014-17, či ze dne 25. března 2015 č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, v nichž dospěl k závěru, že se na Ukrajině nejedná o tzv. totální konflikt, a tudíž musí žadatelé o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Nejvyšší správní soud uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako »totální konflikt«, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“*

[10] Co se týče stěžovatelovy námitky vyplývající z obavy o zdraví a život z důvodu povolání ke službě v armádě, resp. jejího odmítání jakožto azylově relevantního důvodu, Nejvyšší správní soud se jí zabýval opakovaně, např. v rozsudku ze dne 29. března 2004 č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 či v rozsudku ze dne 7. srpna 2012 č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, kde uvedl: *„Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“* Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Tyto závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc. Nejvyšší správní soud konstatuje, že i s přihlédnutím k dekretům prezidenta Ukrajiny o všeobecné mobilizaci není prokázáno, zda by byl stěžovatel k výkonu vojenské služby skutečně povolán, jakkoli je to vzhledem k jeho profesionální vojenské odbornosti pravděpodobné. I kdyby se krajský soud zmýlil ve svém závěru, že k povolávání osob starších 45 let na Ukrajině nedochází, nic to nemění na závěru, že plnění branné povinnosti bez dalšího azylově relevantním důvodem být nemůže. Pokud Nejvyšší správní soud ve své judikatuře odmítl jakožto azylově relevantní důvod riziko povolání k vojenské službě v případě civilistů, tím spíše nemůže učinit jiný závěr v případě vojáků z povolání, a to i bývalých. Stěžovatel neuplatňuje nic, co by svědčilo např. o výhradě svědomí a náboženského vyznání, a své obavy z pronásledování spojuje toliko s postihem za nesplnění branné povinnosti, resp. nenastoupení služby v ozbrojených silách. Za této situace povolání k výkonu vojenské služby nepředstavuje pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a nelze ani hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany, stanovené § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[11] Ke stěžovatelově námitce o nelegálním způsobu boje ukrajinskou armádou Nejvyšší správní soud považuje za nutné připomenout, že není prokázáno, zda by po stěžovateli při jeho výkonu branné povinnosti bylo po stěžovateli skutečně požadováno jednat namítaným způsobem, tedy používat nelegální prostředky, a zároveň připomíná, že stěžovatel sám tvrdí, že mu svědčí *„právo občana Ukrajiny i kterékoliv jiné země odmítnout výkon vojenské služby, v rámci níž by byl sám nucen porušovat normy mezinárodního práva.“* Tato námitka tak zůstává nekonkrétní a spekulativní.

[12] K tvrzení o nedostatečném odůvodnění nesplnění podmínek humanitárního azylu pokládá Nejvyšší správní soud za nutné zopakovat, že na udělení humanitárního důvodu právní nárok není a že záleží na správní úvaze o důvodech hodných zvláštního zřetele v konkrétním případě. U stěžovatele se však v daném případě neprokázal. Zdravotní obtíže uváděné stěžovatelem byly nekonkrétní, a i tak nedosahovaly zjevně intenzity, která by učinila otázku humanitárního azylu naléhavou (léčba běžně dostupným lékem ibalginem a léčebnými čaji, žadatel jinak nedoložil žádné informace a důkazy o tom, že by absolvoval dlouhodobou léčbu).

[13] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. Současně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud, resp. žalovaný správní orgán, nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud shledal, že žalovaný, resp. krajský soud, zevrubně přezkoumal situaci stěžovatele a správně dospěl k závěru, že podmínky požadované zákonem pro udělení mezinárodní ochrany v daném případě naplněny nebyly.

[14] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který měl úspěch ve věci, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu ani nebyly přiznány.

[15] Žalobci byla usnesením krajského soudu č. j. 29 Az 51/2014-23 ze dne 8. ledna 2015 ustanovena právní zástupkyně Mgr. Aneta Bendová, advokátka. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. části věty první za středníkem platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. *in fine* zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto ustanovené zástupkyni podle obsahu spisu přiznal odměnu a hotové výdaje, a to podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, za úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (návrh ve věci samé – kasační stížnost), za něž jí náleží odměna ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč. Ustanovená zástupkyně konstatovala, že je plátcem daně z přidané hodnoty, výsledná částka se tudíž zvyšuje o 21% daň z přidané hodnoty na celkových 4 114 Kč, která bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena v přiměřené jednoměsíční lhůtě.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu